

Kontinuálne vzdelávanie – pokračovať alebo dá sa aj inak?

Beňačka, J.

BENIMED s.r.o., Piešťany, Slovenská republika

Slovo na úvod

Nižšie uvedený text som zaslal na zverejnenie v periodiku SLK „MEDICOM“ vo februári 2017. Odpoveď: „*Najbližšie číslo je uzavreté, ďalšie bude venované vzdelávaniu.*“ V ďalšom čísle text k vzdelávaniu je, ale nie môj (obsah zverejneného textu je „viac ako pozitívny“) a na pôde SLK som sa dozvedel, že v pôvodnej nižšie uvedenej verzii sa text do periodika SLK ani nedostane (cenzúra tu už raz bola...). Nie som presvedčený o tom, že zatváranie očí pre riešiteľnými problémami zlepši podmienky kontinuálneho vzdelávania lekárov, za ktoré zodpovedá kritike sa brániaca SLK...

Od jesene 2016 som členom Výboru SLK pre kontinuálne vzdelávanie (KV). Avšak súčasťou KV som už roky aj ako aktívny a pasívny účastník akcií, ako organizátor a garant odborných podujatí a v minulosti aj ako funkcionár komory na regionálnej a centrálnej úrovni. Dosť na to, aby som mohol povedať svoj názor v súvislosti s pripravovanými korekciami súvisiacej legislatívy.

Kontinuálne vzdelávanie je nutné. Nie je nutné kontinuálne zbieranie kreditov bez obsahu, na čo sa systém postupne z viacerých dôvodov zvrhol. Pomenovanie problémov by malo byť zároveň podnetom k potrebným zmenám legislatívy a ich aplikovaním v praxi.

V januári t. r. sa uskutočnilo stretnutie reprezentantov SLK a MZ SR. Počas rokovania Výboru SLK pre kontinuálne vzdelávanie sa SLK prihlásila na organizáciu a kontrolu KV. To by bolo v poriadku, keby prihlásenie sa komory k zodpovednosti za KV vyvážilo aj podporné stanovisko MZ. V akom zmysle?

Lekár je povinný vzdelávať sa. Štátom zriadené a financované inštitúcie ale vzdelávanie, ktoré štát povinne vyžaduje, neorganizujú v celom rozsahu, a ak vôbec v nejakom, aj za to si nechajú od lekára zaplatiť. Iné lekárske, farmaceutické a odborné spoločnosti, združenia a firmy supľujú to, čo nerobí štát. Zadarmo to, samozrejme, nie je, náklady si delia organizátori aj lekári. Tí v posledných rokoch okrem priamych nákladov aj úplne nezmyselným nepeňažným plnením, z ktorého štát iste nezbohatne. Na margo: poznám

aj kaderníkov, ktorí každoročne absolvujú pobyt s rodinou pri mori, lebo... Poznám takých aj plynárov, inštalatérov, aj iných živnostníkov... Viem, zdravotné poistenie sú verejné financie a lieky sa platia z nich. A prečo sa z tých istých verejných financií platí Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a zisky súkromných poisťovní? Vážení, toto nie sú seriózne argumentácie.

Lekár za povinné vzdelávanie platí, trebárs aj nepeňažným plnením. Zbiera kredity, komora má prísne dohliadať, prípadne aj sankcionovať. A ako sa to lekárovi vráti? Nijako. Poisťovňa to ani v kapitácii, ani v zmluvnom objeme, ani v koeficientoch nijako nezohľadní, zamestnávateľ rovnako. Lepšie vedomosti nezohľadní ani pacient, výsledky liečby nezaujímajú ani vševediacich analytikov (ankety o nemocniciach sú len o jedle, toaletách a vlastnom uteráku). A tak lekár zbiera body, lebo jeho vlastná stavovská organizácia ho k tomu núti bez toho, aby pre neho aj niečo urobila. Ako ju potom môžeme vnímať? Pozitívne určite nie.

Ilustračný obrázok (Zdroj: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/>)

Možno by názor na komoru korigovalo aspoň to, že by skutočne garantovala odbornú náplň akcií, filtrovala paramedicínsky obsah podujatí, racionálne (rozumnou legislatívou) regulovala pomer počtu kreditov k odbornému obsahu akcií. Nič také ale nerobí. Kto čo zaregistruje, to sa koná. Počet kreditov je určený len dĺžkou trvania a ak sa lekár rozhodne prednášať dva dni v kuse, počet kreditov je rovnaký ako na dvojdnovom nadnárodnom kongrese s viacerými paralelnými sekciami – choré.

Rovnaký pohľad na komoru má aj organizátor – registrátor. Komore zaplatí, tá ani nefiltruje, ani nepomôže, ani nediferencuje podľa odborného obsahu a vážnosti akcie – a má zarobené.

Aj slovenskí lekári majú podiel na tom, že systém je samoúčelný a jeho zámer sa nenaplnia. Je len málo takých, ktorí bažia po nových vedomostiach z vlastnej iniciatívy (lebo finančná návratnosť nie je žiadna). Zvyšok sa prispôobil: po registrácii na akciu odchádza na nákupy, sedí v hale vo firemnom stánku alebo v bufete na káve, niekedy aj v prednáškovej sále s „vypnutou hlavou“. Čo s tým?

V prvom rade treba dať do poriadku pravidlá hry. Ak MZ SR chce, aby komora vzdelávanie garantovala (čo je rozumná myšlienka), musí aj ministerstvo pomôcť komore: lekár musí rásť svojich vedomostí pocítiť ekonomicky. Ak sa v tom istom štáte nepovinne postgraduálne vzdeláva

učiteľ, vie prečo. Lekár nie – a dokonca ho to niečo stojí, čo si ani nemôže odpísať zo základu dane – úplne zvrhlé. A ak sa zo strany štátu zákony na prospech vzdelávajúceho sa lekára nezmenia, prečo by vlastná stavovská organizácia mala lekára nútiť k finančným stratám pod hrozbou sankcií? Niečo za niečo: závisí od vedenia komory, aby s exekutívou a hlavne zákonodarcami štátu dohodla spravodlivé podmienky. A závisí od štátu a jeho reprezentantov, aby to pochopili, resp. chceli pochopiť. Ak nie, komora by sa podľa toho mala správať k štátu rovnako „ústretovo“.

Aj komora si musí „upratať“. Usmernenie SLK na ďalšie vzdelávanie vyžaduje zásadné korekcie (v kreditovej vyváženosti, v podmienkach na registráciu, v zásadách na akceptáciu garantov a pod.). To je úlohou výboru na vzdelávanie ako aj každého člena komory, ktorý má rozumné pripomienky k obsahu. Takže kontinuálne vzdelávanie áno, ale určite inak ako doteraz.